

2022 MEMÒRIA

Serveis Jurídics

Àrea d'Hisenda, Administració,
Promoció Econòmica i Cooperació Local

Diputació
de Girona

Avís legal

Aquesta obra està subjecta a la llicència Creative Commons Reconeixement 4.0 internacional. Se'n permet la còpia, la distribució, la comunicació pública i la transformació per generar una obra derivada, restricció sempre que se n'esmenti el titular dels drets (Diputació de Girona).

Consulteu els detalls de la llicència a:

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ca>

Sumari

1.	La prestació d'assistència judicial	4
2.	Objectius de desenvolupament sostenible de l'Agenda 2030	4
3.	L'assistència judicial en xifres	5
4.	Fets destacables	7

1. La prestació d'assistència judicial

La Diputació de Girona ha defensat els interessos dels municipis de la demarcació en més de 180 processos judicials al llarg del 2022. Ho ha fet a través del Servei Jurídic, el qual presta assistència judicial als ajuntaments gironins, especialment als de menor capacitat econòmica i de gestió.

El Servei Jurídic, mitjançant el seu personal lletrat, s'encarrega tant de la defensa com de la representació en judici de la Diputació de Girona i els seus organismes autònoms, així com dels ens locals de la província que ho sol·liciten, i pot actuar bé com a part demandant o bé com a part demandada, sempre que es reuneixin els requisits legalment i reglamentària establerts.

Aquest suport es presta davant la jurisdicció contenciosa administrativa i social, tan sols en determinats supòsits civils, i queda exclosa de la prestació la defensa a la jurisdicció penal, i també la defensa en els conflictes entre membres del mateix ajuntament o entre diferents corporacions locals.

2. Objectius de desenvolupament sostenible de l'Agenda 2030

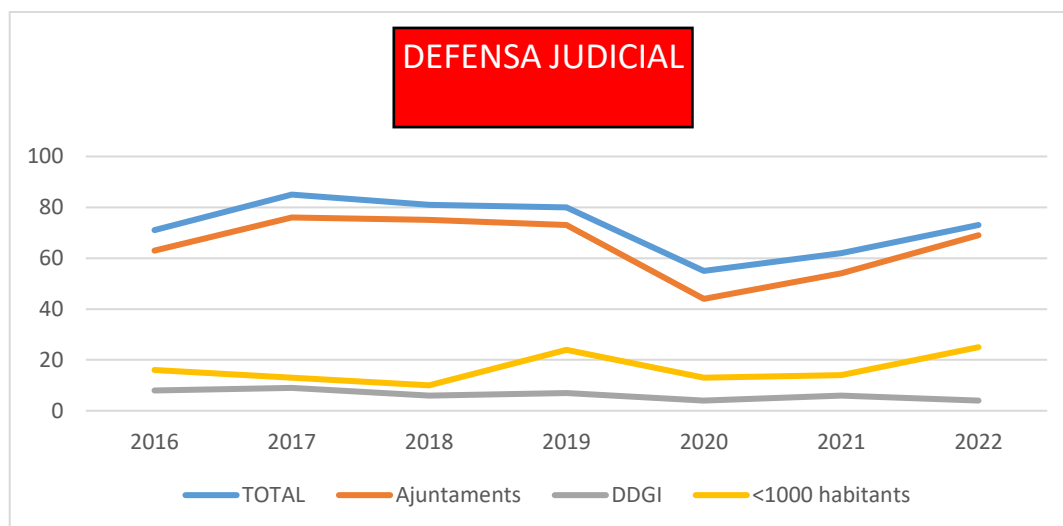
La prestació d'assistència judicial als ens locals i la prestació efectiva dels recursos que conté es desenvolupen tenint en compte els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) de l'Agenda 2030, d'entre els quals específicament es detallen els següents:

- Objectiu 10. Reduir les desigualtats, promoure la inclusió social, econòmica i política i fomentar la igualtat d'oportunitats.
- Objectiu 16. Promoure societats pacífiques i inclusives per tal d'aconseguir un desenvolupament sostenible, proporcionar accés a la justícia a totes les persones i desenvolupar institucions eficaces, responsables i inclusives a tots els nivells.
- Objectiu 17. Enfortir els mitjans per implementar i revitalitzar l'Aliança Mundial per aconseguir els objectius de desenvolupament sostenible.

3. L'assistència judicial en xifres

En el decurs del 2022, l'assistència als municipis s'ha incrementat un 18 %, seguint una tendència a l'alça des de la pandèmia. Aquest any, el Servei Jurídic ha assumit **la defensa judicial** de les corporacions locals en **73 nous recursos**, 4 dels quals han estat de la Diputació de Girona i els seus ens dependents, que han reduït la seva conflictivitat.

Aquests recursos s'han afegit als 110 recursos que es tramitaven a finals del 2021, de tal manera que s'han defensat alhora 183 recursos davant els jutjats contenciosos administratius de Girona, els jutjats socials, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i el Tribunal Suprem. D'aquest augment, cal destacar l'increment del 79 % de les peticions d'assistència fetes per municipis amb una capacitat econòmica i de gestió menor (amb menys de 1.000 habitants). La defensa d'aquests municipis petits ha suposat un 34 % del total de les noves prestacions de l'any 2022.

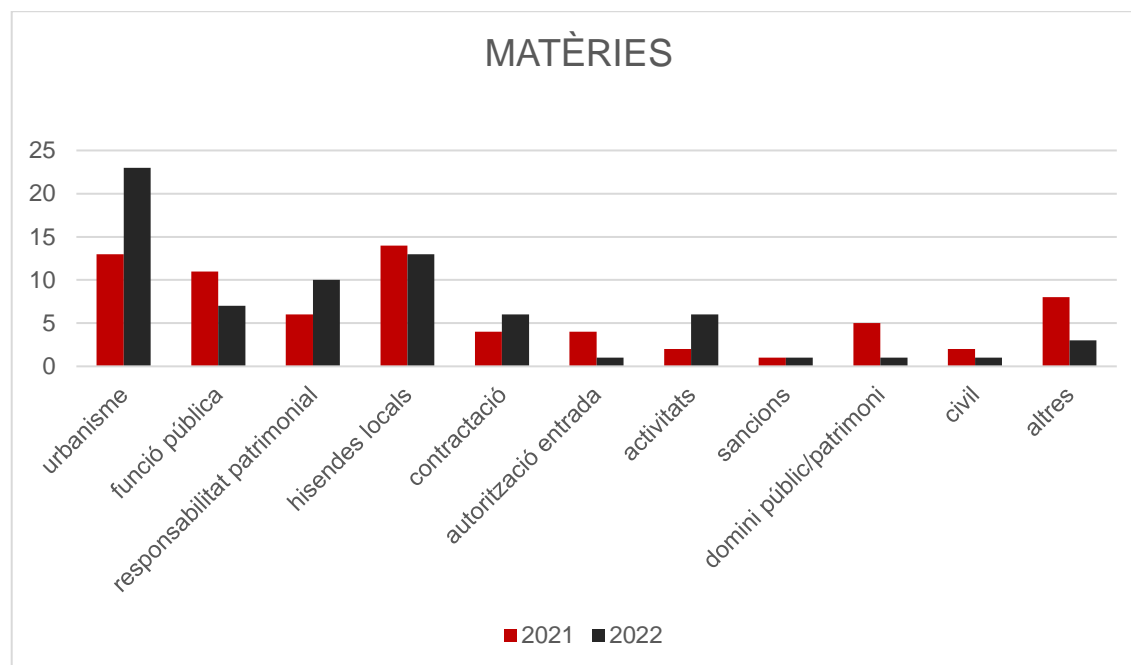

Dels àmbits que generen més conflictivitat cal destacar, de forma recurrent, tots aquells relacionats amb l'urbanisme, amb un volum d'expedients de protecció de la legalitat urbanística que segueix sent força rellevant, i en destaca un increment d'impugnacions dels nous plans d'ordenació urbanística municipal (POUM) i planejament derivat, aprovats recentment.

Quant a les hisendes locals, segueixen predominant els recursos contra les liquidacions de les plusvàlues, i es van resolent aquells que es van suspendre arran de la incertesa generada pels pronunciaments judicials i pels canvis legals i els efectes produïts en relació amb aquest impost sobre l'increment del valor dels terrenys de naturalesa urbana.

Així mateix, cal destacar la problemàtica que comporta l'increment de preus a l'obra pública i la contractació d'aquesta i, finalment, s'han de remarcar els conflictes generats per les activitats de restauració i les molèsties causades als veïns.

El gràfic següent mostra l'evolució de les matèries objecte de recurs.

Durant aquest exercici han finalitzat per **sentència** 53 recursos, dels quals hi ha hagut un pronunciament judicial **majoritàriament favorable a l'Administració**. S'ha detectat que en un 32 % de les sentències estimatòries dels recursos dels particulars contra l'Administració aquest servei ja havia advertit que les resolucions podien no ser conformes a dret (per prescripció o per altres qüestions formals) i havia aconsellat un aplanament a la demanda, que finalment no es va acordar. En altres supòsits, aquestes resolucions obeeixen a canvis de criteris jurisprudencials; és a dir, aliens a la gestió municipal. Les **costes judicials** derivades dels pronunciaments judicials l'any 2022 han suposat un saldo a favor de la Diputació de Girona de 106.725 euros.

A més, cal tenir present que la Diputació ofereix la prestació d'assistència judicial als ens locals amb caràcter gratuït, fet que ha suposat un estalvi en honoraris d'advocats de l'ordre de 600.000 euros.

Una vegada finalitzats els processos per sentència judicial, les parts estan obligades a complir-la en la forma i els termes que s'hagin establert. I totes les persones i entitats públiques i privades han de prestar la col·laboració que requereixin els jutges i tribunals contenciosos administratius per a la deguda i completa execució. Es tracta majoritàriament de pronunciaments judicials que comporten l'enderroc de construccions que infringeixen la legalitat urbanística vigent i que, si els propietaris no la restauren de manera voluntària, l'Administració ho ha de fer de manera subsidiària, amb la complexitat que això comporta: tramitació administrativa, redacció de projectes, contractació de l'obra, liquidació econòmica, etc. I és aquí on sovint es generen incidents d'execució de sentència, en els quals es dirimeixen totes les qüestions que plantegen les actuacions encaminades a donar compliment a les declaracions que conté el veredict. A finals del 2022 hi havia en tràmit **37 incidents d'execució de títols judicials**, i això significa que un 20 % dels recursos vius d'aquest any 2022 han generat la incoació d'un incident d'execució de sentència davant del servei d'execució.

4. Fets destacables

Una qüestió que cal destacar de l'actuació del Servei Jurídic de la Diputació de Girona és la seva intervenció davant del Tribunal Suprem amb la finalitat d'aclarir determinats aspectes jurídics, en concret, alguns dels dubtes generats per la Llei 19/2013, de transparència, accés a la informació pública y bon govern (en endavant, LTAIPBG). El debat radica en quin és el sentit de la disposició addicional primera de la LTAIPBG; és a dir, l'encaix entre les regulacions especials del dret d'accés a la informació pública i la regulació general del dret d'accés, que la mateixa LTAIPBG qualifica de «supletorietat», completada alhora per les respectives lleis autonòmiques que s'han anat aprovant posteriorment (com la llei catalana, la 19/2014, que ens és d'aplicació).

Precisament, la *Revista Española de Derecho Administrativo* (REDA), en un article subscrit pel catedràtic de dret administratiu Emilio Guichot, al número 221 de juliol-setembre de 2022 (pàg. 81-108), es fa ressò d'aquesta actuació del Servei Jurídic de la Diputació de Girona davant del Tribunal Suprem, així com de la Sentència de 10-03-2022, dictada per aquest alt tribunal en el recurs de cassació interposat per aquesta corporació.

Per començar, cal destacar com una fita importantíssima el fet d'assolir l'admissió d'un recurs de cassació que, ara per ara, compta amb una regulació molt més restrictiva a la Llei 29/1998, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa. Així mateix, la celebració d'una vista oral i la brillant defensa d'un lletrat de la Diputació de Girona, que ha culminat en un pronunciament que permet posar fi a la polèmica suscitada entorn a la competència de les autoritats de control per conèixer de reclamacions en relació amb regulacions especials del dret d'accés a la informació pública.

En aquesta matèria, la majoria d'autoritats autonòmiques de transparència, inclosa la catalana, han acollit una postura favorable a considerar que la «supletorietat» prevista a la disposició addicional segona implica la seva competència també en aquelles reclamacions en matèries que tenen un règim específic d'accés.

La discrepància ha sorgit, entre d'altres, en les regulacions especials, com la de la informació ambiental i la normativa sobre accés per part dels representants locals. En el cas que ens ocupa, la Diputació de Girona ha defensat que cal aplicar la LTAIPBG com a supletòria, atès que la normativa local ja estableix un règim complet i acabat específic per a aquestes persones i un sistema de recursos (potestatiu de reposició, contenciós administratiu, procediment de protecció de drets fonamentals i recurs d'empara). El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya va donar la raó a la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública (GAIP), mentre que el Tribunal Suprem, si bé començava considerant que el règim d'accés per part dels representants locals dissenyat per la normativa local és un règim específic que ha de ser aplicat amb caràcter preferent a la regulació de la LTAIPBG, en ser aquesta supletòria, acaba confirmant la Sentència del Tribunal *a quo*, en considerar que això no exclou –en cas que sigui denegat l'accés– l'aplicació d'aquesta norma, que no impedeix la possibilitat d'interposar la reclamació davant de l'autoritat independent prevista a l'article 24 de la LTAIPBG, i s'ofereix com una garantia a la qual hom es pot acollir voluntàriament per a la protecció del seu dret.

Amb posterioritat, altres sentències del Tribunal Suprem s'han pronunciat en idèntic sentit en relació amb l'accés a la informació per part dels representants estatals i autonòmics, no només locals, i afirmen que els mitjans dels representants polítics per obtenir informació per al desenvolupament de les seves tasques de representació política no podran ser, en cap cas, inferiors als que estan a disposició dels seus propis representats, sinó que han de ser superiors.

En definitiva, l'actuació del Servei Jurídic de la Diputació ha permès tenir un pronunciament judicial en una qüestió jurídica que no estava resolta, el qual atorga una major seguretat jurídica en l'aplicació de la legislació estatal i autonòmica en matèria de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

Diputació de Girona

1822-2022